

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám, Gergurov-féle házban,
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
temények intézendők és minden díjak fizetendők.

A bácsmezei nemzeti párt hivatalos közlönye.
Megjelenik minden vasárnap és esztőtűkkön.
Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt
50 kr. — Egy óra 85 kr.
Egyes szám ára 10 kr., a vasárnapi szám 15 kr.

Előfizetési felhívás

„Zombor és Vidéke“

XIV. évfolyamának IV. negyedére.

A „Zombor és Vidéke“ előfi-
zetési feltételei a következők:

Egész évre . . . 10 frt.
Fél évre . . . . 5 frt.
Negyedévre . . . 2 frt 50 kr.
Egy óra . . . . — frt 85 kr.

Hazafias tisztelettel

„Zombor és Vidéke“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Királynap után.

A nagy nap lemulott a zentaiak-
ról. A lázas izgalom, mely heteken
át foglalkoztatta Zenta város apraját
-nagyját, elmúlt.

Bácsmeze egy történelmi ne-
vezetességű nappal gazdagabb. Örök
időkre feledhetetlen fény s pompa ért
véget azzal, hogy a felséges király s
nagy katonai kísérete Zentáról el-
vonult.

Még csak néhány órája annak,
hogy minden kebel lelkesedéssel telve,
minden szem káprázattal lenyűgözve
csüngött a hódolat számtalan ragyog-
ványán, de azért csak a józanság
adókat rójuk le, ha a gyorsan tova-
siető percek rohamát megállítjuk s
levonjuk sebtiben a nagy tanulságot.

A legelső tanulság mindenesetre
az, hogy irigylendő az a vidéki város,
a hová a magyarok királya — ha
csak néhány órára is — ellátogat.

Az a város néhány nap, —
vagy mondjuk néhány hét leforgása
alatt évtizedekre szóló haladást tesz
kultúra és városi fejlődés terén.

Ime Zenta! Ki van cserélve, rá
se lehet ismerni.

Még tegnap ósdi kis város, mely-

ben nyakig jártunk a sárban s éjjel
csak úgy botorkáltunk benne; ma
már aszfaltos utcáin villamos fény
terjeszti ragyogó világát.

Még tegnap az idegen minden
kényelmet nélkülöző vendéglőben
huzódott meg, ma már elegáns s min-
den komforttal ellátott szállója van,
hol szívesen időzünk, ha Zentán dol-
gunk akad.

S ha meggondoljuk, mily óriási
lökerő rejlik e hirteleni föllendülésben
a jövő haladásra nézve, ugy akkor
csak irigylendőnek tarthatjuk Zentát
azért a magas kitüntetésért, mely a
király egynapi ottléte által érte.

A második tanulság, melyet szívesen
jegyzünk föl az, hogy Ó Felsége s
magas kísérete újfent arról győződött
meg Zentán, hogy a magyar szereti
Urát — királyát, érette kész nagy
áldozatokra, s hódolatát nem köteles-
ségszerűen, hanem lelkenek egész he-
vével, szívének teljességével rója le.

Tanulság ez nem egyedül reánk,
hanem a korona részére is, melynek
bizonyára üdvös gyümölcsei lesznek.

Hiszen szomoruan tapasztaljuk,
hogy az udvar az év legnagyobb ré-
szét nem Magyarországon tölti s
ama fényt, mely a koronáról szerte
árad, a Felső más népei nagyobb
mérven élvezik, mint a magyar. Pe-
dig van-e másutt is olyan igazán lel-
kes, hű és odaadó népe a királynak,
mint mi, — magyarok?

Látjuk péld. Bécs, mely legtöbb-
szőr részesül a királyi kegy sugarai-
ban, mely rut hálátlansággal viszonzza
ezt, bizonytalanná téve a közvagyon-
t és személyes bátorságot.

A magyar legyen mindvégig hű
s loyális alattvaló, míg a monarchi-
kus eszme annyira a nép szívében
gyökerezik: ez a leghazafiasabb po-
litika!

Tűzoltók zászlószentelése Apatinban.

Párját ritkító fényvel ünnepelte meg
15 éves fennállása alkalmából az apatini
tűzoltó-egyesület f. hó 15-én zászlószentelé-
sét mintegy harmincz idegen tűzoltó testület

részvétele mellett. Az ünnepély, mely külön
ben nem egy, hanem három napra 14. 15.
és 16-ára terjedt ki, szombaton 14-én reggeli
11 órakor a vidéki tűzoltók ünnepélyes
fogadtatásával vette kezdetét, a mire a tűz-
oltók — 7 tűzoltó testület zenekarával együtt,
— imponzus menetben, számszerint körül-
belül 700-an vonultak a Reibly féle vendég-
lőbe, a hol hagyományos szokás szerint
jőféle halpaprikás várta őket. — Délután
pedig az ünnepelő tűzoltó testület diszgya-
korlatot tartott, melyet Schmausz Endre
szabadkai főispán — a város szülötte — is
végignézett. Másnap, vasárnap előbb a koszoru-
leányok, később pedig a tűzoltók, a zászló-
anya, dr. Kék Lajosné lakására, innen pedig
a felszentelendő zászlóval élükön, indult a
menet a templomba. 10 órakor a mise vé-
gével, az e czélre díszesen felkészített vá-
sártérre mentek. Itt dr. Steetz György apát-
plébános, gyönyörű és magvas beszédet
intézett előbb magyar, majd német nyelven
a tűzoltókhöz. Az ezután következett fel-
szentelésnél, az első szöveget, melyet József
főherceg, a tűzoltók országos szövetségé-
nek védnöke, küldött, dr. Kék Lajos főpa-
rancsnok verte be, a Császska kálócsei érsek
által küldött másodikát, az apátplébános, a
harmadikát a zászlóanya verte be. Pont dél-
ben véget ért az ünnepélyes aktus, és 1/2
órákor a Schäfler szálloda termeiben mintegy
900 terítékű diszebed volt, a melyen az
első felköszöntőt Hauke Imre apatini szol-
gábiró a királyná, a másodiknak Városi László,
zombori tűzoltó főparancsnok a zászlóanyára
mondta. — 5 órákor az egyet által 4000
drabban kibocsátott 25 kr. értékű sorsjegye-
ket húzták ki, este pedig az ünnepély be-
tételéseül a polgári kaszinó helyiségeiben
fényesen sikerült táncmulatság volt, a mely
és vele együtt a remek módon sikerült ün-
nepesség véget érték, csak mintegy utójáték-
ként folyt le 16-án heffőn a vidéki tűzoltók
ünnepélyes bucsúztatása.

A nemzetiségi kéréshez.*)

Irta: Horánszky Nándor.

I.

A miniszterelnök ur szilágy-somlyói
beszámolójában, valamint a sajtóban és köz-
felfogásban is azon nézet kezd lábra kapni,
hogy a nemzetiségi mozgalmak terén forduló
pont előtt állunk, mely arra a feltevésre
jogosít, hogy a békésebb irányzat felülkerek-
edésével helyre fog állani azon normális ál-
lapot, melynek indokolatlan felzavarását ed-
dig is sajnálattal láttuk. Így van-e ez való-
ban vagy sem, azt én nem tudom, mert ed-

*) A „Nemzeti Újság“ 19-iki számából vesszük
át ezen kiváló fontos és érdekes cikket. A szerk.

Női Confectió
legnagyobb választékban és leg-
olesőbb
szabott árak
mellett

Flesch Lipót
czégnél kapható

Uri divat-áru
legnagyobb választékban és leg-
olesőbb
szabott árak
mellett.

digelő biztos szimptomákat nem látok, sejtelmekre állapítani pedig nem akarok. De akár így van, akár nem, időszerűnek látom a kérdéssel foglalkozni és pedig az első esetben azért, hogy a helyzetet a jól megértés kedvéért rekapituláljam; a második esetben pedig azért, hogy teltető szabatosággal megjelöljem azon álláspontot, melytől szerintem a magyar állam egy hajszálra sem térhet el és melyet az áramlatok bármiféle váltakozásai mellett is állandóan és habozás nélkül követnie kell. A rekapituláció természetébe hozza magával, hogy kényesebb mozzanatok is érintenem kell.

A nemzetiségi mozgalmakat néhány év óta a tervezési és kihívó izgatás jellemzi. A formula, vagy ha úgy tetszik program, mely körül az izgatás folyik, ma sincs ugyan még egészen tisztázva, mert az 1848-iki Balázsfalvi kivámlaktól kezdve egész a legújabb budapesti megállapodásokig oly lényegesen eltérő és a körülményekhez képest hol fokozottabb hol mérsékelt, bár mindig állambontó természetű törekvésekkel találkozunk, hogy azokból ugyan vajmi nehéz lenne szabatosan és kimerítően összegezni azon „nemzeti programot” mely mellett ék ezidő szerint állanak. Azon politikai aspirációkat pedig, melyeket néhány professzionus népboldogító a tót és szerb nép (?) nevében suba alatt rejteget, formulázva éppen nem ismerjük, és így a legjobb igyekezettel sem tudjuk meghatározni azt, hogy tehát melyek azon „önálló nemzeti programok, melyeknek értetlen fantázia mellett ók (Budapest) szövetségre léptek”. Csúpan kettő az, amit az eddig napvilágot látott összes rezolúciókban és enunuciációkban tisztán láthatunk. Az egyik az, hogy ók az egységes Magyarországot nemzetiségi területekre bontani és ekként a magyar nemzet állam ezer éves területi és jogi szerkezetét kasszálni szándékoznak. A másik pedig az, hogy ezen céljalkat izgatás után kívánják elérni.

Ennyit tisztán látunk. A többről beszámolni nem tudok, de nem is kívánok, mert nem akarok abba az illoyalításba esni, a melyben az agitátor urak nyakig usznak, midőn a magyar nemzetet nemcsak szidalmazták, hanem gyanúsították is, még pedig hol antidinasztikus hajlamokkal, hol elszakadási törekvésekkel, hol kétszínűséggel, hol pedig a népfajok elnyomásával. En élel-

hez nem folyamodom. Nem gyanúsított, hanem azzal a kis fantáziával, hogy „die Augen offen, das Pulver trocken” elfogadom azt, hogy itt sem Dákó-Romániáról, sem Panszláviáról nincs szó és ebből, valamint a bevezető soraimban jelzett motívumból kiindulva elmondom egyéni nézetemet, még pedig azzal a tárgyilagossággal és jóakarattal, melylyel a közbékeknek, de még nem magyar ajku honfitársaimnak is tartozom.

Féltreértés kikerülése végett mindjárt általánosságban meg kell jegyezmem, hogy szerintem tuloznának azok, kik a nemzetiségi mozgalmakban valami különös veszélyt látnának. Ennek kizártsága annyira minden kétségen felül áll, hogy csak izléstelenségről és gyermekes fölfogásról tennék tanúságot, ha ennek megoklásába belé mennék, mert akár Szent István korona országainak szilárdsága, akár a monarchia ket állama között létező kapcsolat hatalmi ereje, akár Európának politikai és geographiai egyensúlya, akár azon érdek-ellentétek, melyek a fészkelődő fajok végcéljai között fenforoghatnak, akár végül azon békés szomszédai viszony, melyre Románjával együtt mindketten utalva vagyunk, sokkal komolyabb dolgok mintsem hogy ezeket ily relációban csak szóba hozni is lehetne. Belső rend kérdése az egész és semmi más, melynek lehetnek kisebb vagy nagyobb elfajulásai a szerint, amint az többé vagy kevésbé elhanyagoltatik, de elvégre is ez nem veszély, hanem csak kellemetlenség, melynek következményei alól legtöbbször azok bujnak ki, a kik a bajt mások kontójára csinálják.

De a dolgra :

A törvényhozás a nemzetiségi kérdést 1868-ban rendezte. Törvényt alkotott, még pedig komoly megfontolással mindazon állami, alkotmányi, politikai, kormányzati és méltányossági tekinteteknek, melyek a kérdés fontosságába belejátszanak. Jogokat nem vett elsenkítől, de sőt a létezőket is bővebben kibővítette, ahol pedig ilyenek nem voltak, azokat megadta, egyenlősítette és szabatos formákba öntve biztosította.

Folyt köv.

A király Zentán.

Fogadtatás az indőháznál.

Zenta szept. 21. (a „Zombor és Vidéke” er. táv. tudósítása.)

Ó Felsége Paár gr. és Bolfrass b. főhadsegédek továbbá Somogyi, Pollák lovag és Vankó szárnysegédek kíséretében reggeli 7 órakor megérkezett. A vonaton volt még Claudy lovag utimarsall és Herzl törzserős. A remekül földszített pályaudvarban ott voltak az összes katonai notabilitások, élükön Krighammer közös hadügyminiszter.

A vármegyét a következők képviselték: Dr. Vojnits István a megye s városunk főispánja.

Országos képviselőink közül: Fernbach József kernyaiai, dr. Kék Lajos apatini, Kozma László kula-verbászi, Zakó Milán kulpini, Vermes Béla szabadkai, Rohonyi Gyula hodsági és Szabó László zentai képviselők.

A főpapság képviselőit és megjelent Császka György kalocsai érsek, Majorossy János püspök, Várogy Gyula kanonok, Boromisza Tivadar apátkanonok, Kovacsics prépostplébános. Ege prépostplébános, Fejér Gyula apátkplébános, Hoffmann apátkplébános Opacsics Germán bácsi gör. kel. püspök Jovánovits gör. kel. esperes, Belehorszký ev. főesperes. A vármegye virilistái közül ott láttuk.

Gr. Széchenyi Emil, Pinkovits József, Siskovits Tamás, Latinovics Pál, Roheim Károly, Redl Béla br. Falzzone Lajos. dr. Vaaly Emil urakat :

A vármegyei tisztviselői kart Karácsonyi Gyula főjegyző-alapánhelyettes, dr. Molnár Károly főügyész, Császár Gyula, dr. Széchenyi Tamás, Csupor Gyula, Tárcazi Dezső, Gombos Béla főszolgabírók, dr. Pávlovits Simon főorvos. Városunk részéről: Schlagetter Gyula polgármester, Koczkar Zsigmond kir. közigazgató, Györfly Géza pénzügyigazgató. — Ott voltak meg: Mamuzsits László szabadkai, Hegedűs bajai, Popovits tájvidéki polgármester, Molnár ref. lelkész, Gráff tanfelügyelő, Szendy Lajos ref. lelkész; Pethő János kir. tanácsos, temesvári posta- és tájvidékgazgató, Kovács főfelügyelő, Pálffy kir. mernök, a vidéki küldöttségek, Zenta város részéről Boromisza János polgármester, Rézsi Aurél rendőrkapitány, Buday Dezső, Kiss Simon, Lukacsévics István tanácsnokok, Dudás Lajos főjegyző.

TÁRGA.

Egy leány.

— A „Zombor és Vidéke”-nek —

Irtá: Rózsa Géza.

Pár s. szeptember.

... A boldogság után futottam Quartier Latinben, ment, ment előttem, nem mertem megszólítani és ő megszólított. Istenem! ha nem szolt volna! ...

Olyan szép itt az élet, úgy duzzad, úgy pezsg a Quartier Latinben, hogy szinte lehetetlen a mámorától őrizkedni. A diákok énekelnek, táncolnak, csak oda kellene állanom köztük, hogy az ő édes könnyelműségük agyonöljele az én beteges melancholiám. Óh, ha én is tudnék úgy énekelni, mint ezek a gondatlan fiúk, a kik nem törnek maguk közt a buskomor arcokat és szemébe kacagnak a sentimentalismusnak. Azt tartják, hogy sirni is csak azért érdemes, hogy annál édesebben essék a kacagás után. A Café d' Harcourt egyik sarokfülkéjében van egy kopott, fehér márvány-asztal, oda szoktam behuzódni s onnan irigylem őket. A minap egy koponyát és keresztet rajzolt valamelyik az asztalomra, tudják, hogy ott szoktam gubbasztani. Mind poeták s a muzsájuk az öllükbe ül, mikor éjfel felé teremnek a Quartier dalai, melyeket itt énekelnek el és itt irnak fel az asztalokra, hogy hadd tanulja meg a másnap közönség is s aztán írjon a helyébe újat. Akkor is igazuk

van, mikor összekapnak egy csapodár szép leány miatt, hisz azt hiszik, hogy a boldogsáért verednek.

Koponyát meg keresztet rajzoltak az asztalomra; megérdemlem, mert én elég ügyetlen vagyok itt arra gondolni, hogy milyen édes esték lehetnek azok, melyeket egy meleg, barátságos családi körben, jó közel távol a kandallóhoz, töltenek el ezalatt mások, ott, a hová nem lehet egy-két bök s néhány sou borralvaló árán bejutva tölteni el az estét.

Elindultam a boldogság után a Quartier Latinben, ment, ment előttem ...

Akkor este már kigyultak a gázlámpák, valami ellenállhatatlan vágy csalt át a Szajna tulsó partjára.

Ugy félalomban követtem. Vitt át Páris szívébe, ahol liktet az élet, hatalmas hullámokban, az utcákon felkapja az ilyen céltalanul kóborló, mindig egyedül bámészkodó embert s viszi, sodorja, hisz ugyanis mindig, akárhova.

A Rue de Rivoli arcadejai alatt kapott el, elsodort a Louvre rengeteg üvegablái előtt, melyeken keresztül hideg, fehér villanyfény világított a körülöttem nyüzsgő ember sokaságra, a chausséen megtorlódtunk, hosszú láncban robogtak a bérkocsik s az otromba, nehéz omnibuszok durva dörgése vált ki e babylonni zajból; fölöttünk szürkén állt felhőkbe a rengeteg város párja, az a gyilkos, emésztő, ez az édes, nélkülözhetlen párisi levegő. Egy-egy élestorku camelot kétségbe-

esetten elnyújtott ordítása úgy hangzott, mintha irtalomért kiáltott volna utolsó mindnyájunk nevében, pedig az itt viharzó éle, lázának legújabb fokát hirdette. Elemészti mindnyájunkat, de addig is csak itt jó élni. És a tömeg visz, sodor magával és hadd vigyen, hadd sodorjon ...

És mintha csakugyan a boldogság elé sodort volna. A Rue des Piramides sarkán, mintha virágzó illatú orgonabokrok illatát csapta volna arcomba a szél s egy fészek madár kacagott volna a tavasznak. Hát fiatal leány suhant el mellettem. Karongva mentek, a köntös szürke volt rajtuk, megannyinak tucatkalap volt a fején, de úgy hangzott a kacagásuk, mint valami víg zene, a szemük virágzott és a fiatalság tavasza széppé varázsolta mind a hat arcot. Az első pillanatban, mintha mind a hat egyforma lett volna s mind a hatot habozás nélkül követtem. Éreztem, hogy köztük kell lenni az enyémmel is, nem tudtam melyik; egy e között a hat között, kik karongva mennek előttem, az az egy, a kiről én álmodoztam, a d' Harcourt kopott, fehér márvány sarokasztala mellett. Ütemre ringott előre mind a hat zugó erdő fái alatt suhanó patkiba hullott viráglevelek, melyeket ölről-ölré adogattak a habok. Átvágtak a Tuilleries-ákon és szoruló szívvel mentem utánuk. Egyik az enyém. Mind a hat egyforma volt. Oh ha tudnám melyik. Vajjon megérzi, hogy itt vagyok? ... Az hátra fog nézni. Az egyiknek bársony pélerine volt a vállán s fekete

zõ, Ormos Kálmán városi jegyzõ, Szárics Bertalan fõügyész és a képviselõtestület teljes számban.

Üdvözlés a királyhoz.

Zenta szept. 21. (a „Zombor és Vidéke” er. táv. tudósítása.)

A Ludvig államvasúti igazgató által vezetett különvont leírhatlan lelkesedés mellett robogott a pályaházba. Ó Felsége katonás feszességgel fogadta az ovatókat. Jó arcszínben, fiatal lépésekkel szállt le a vonatról. Ekkor elõlépett dr. Vojnits István s a következõ magvas beszéddel üdvözölte:

Felséges császár és apostoli király!
Legkegyelmesebb urunk!

Bács-Bodrogh vármegye és a szomszédos törvényhatóságok közönségének küldöttei, valamint az ezen vármegyére nézve illetékes egyházi és polgári hatóságok képviselõi és Zenta város tanácsa és képviselõtestülete legmélyebb alázattal járunk Felséged ele, hogy azon alkalommal, midõn mint legfõbb hadur vitéz hadserege harcépességének megtekintése céljából ezen történelmi nevezetes város falai közt megjelenni kegyeskedik, legmélyebb jobbjági hódulatunkat és Felséged legmagasabb személyre iránt viseltõ törhetlen ragaszkodásunkat nyilvánítsuk és minden magyar ember ama imaszertõ óhajának adjunk kifejezést, hogy a mindenek ura engedje meg, miszerint Felséged alattvalóink boldogítására még igen sokáig éljen! (Hosszan tartó éljenzés.)

Hosszu és zajos éljenzés kísérte e szívbõl jött kijelentéseket, mire Ó Felsége—lát-szólag kellemesen érintve a szép fogadtatástól, a következõkben köszönte azt meg:

Igen örülök, hogy midõn legfõbb katonai kötelemem teljesítésére e történelmi nevezetességû városba jövök, látom törhetetlen hûségük és mindenkor hû ragaszkodásuk kifejezését. Fogadják köszönetemet s adják át küldõiknek üdvözlömetet.

Bevonulás.

Zenta szept. 21. (a „Zombor és Vidéke” er. táv. tudósítása.)

A király hosszasan szemlélte a földi-szített pályaudvart s folytonos éljenzés közt lépett ki a pályaház elõtt tere, hol mintegy háromszáz fehérruhás lányka hintett utjába virágokat. A király ruganyos léptekkel szállott föl lovára s mindjárt a Gyakorló tere vágatott.

A hadgyakorlatok.

Zenta, szept. 22. (a „Zombor és Vidéke” er. táv. tudósítása.)

A hadgyakorlat, miután õ felsége a harcvonal elé ért és a jelentéseket átvette, fél kilenc óraker megkezdõdött. A gyakorlat legérdekesebb része a lóusztafas volt. A lovak kisebb csapatokban nyereg nélkül beterettek a Tiszába és azok átusztaak a tulpartra. A legenyéséget csolnakokon szállították át. 11¹/₂ óra volt, midõn a felség kíséretével és a táborokkal szintén a zentai partra átkelt s érdeklõdõssel szemlélte az usztafasat. A huszárokkal egyidejûleg a tüzérség lovai is átusztaak; az ágyukat dereglyék hozták át. A hûvös idõ dacára a lovak jól állják a vizet. A száradás után megnyergelõ csapatokhoz osztatnak. A gõzhaján kívül, amely tömve volt uri közönséggel, a Tisza két partja hemzsegett a néptõl, amely élénk figyelemmel nézte a gyakorlatot.

A marsall-asztalnál.

Zenta, szept. 21. (a „Zombor és Vidéke” er. táv. tudósítása.)

Délután 3 óraker 50 terítékû ebéd volt, melyre a katonai notabilitások voltak meghívva. Azonfelül hivatalos volt Császa érsek, dr. Vojnits fõispán, Karácsony fõjegyzõ és Boromisza polgármester.

A kertészeti kiállításon

Zenta, szept. 21. (a „Zombor és Vidéke” er. táv. tudósítása.)

A templom közelében lévõ kertészeti kiállítást Ó Felsége nagy érdeklõdõssel nézte meg s elismerését fejezte ki a látottak fölött.

Az emlékkõnél.

Zenta, szept. 21. (a „Zombor és Vidéke” er. táv. tudósítása.)

A király megnézte a zentai felszigeten fölállított Jenõ emlékkõvel, a melyet a szarvojai herceg emlékére állított föl Zenta. A felirat így hangzik:

*Eugen hercegnék
a zentai hõsnek*

Zenta város közönsége.

Ezek fölött pedig a zentai gyõzelem napja 1695. szept. 11.

Királyi beszélgetés.

Zenta szept. 21. (a „Zombor és Vidéke” er. táv. tud.) Ó Felsége az üdvözlõ beszéd

után megszõlõltotta Császa kalocsai érseket, Majorosy püspököt, Opacis gör. kel. püspököt az evangélikus és reformatus lelkeszket a zentai fõrabbit. Beszõlgetett Appel Ede zentai apátplebánossal s a legeredetibb volt Sándor Bélával folytatott beszélgetése mert azt tudakozta tõle, hogy milyen Zomborban a termés s hogy sok volt-e itt a kukoricza, mire Sándor Béla a legalaposabb tájékozottsággal felelt. A király elsõ sorban azt kérdezte Sándortól, hogy *nem lakik-e Zentán?*

A király ezután katonásan köszõnye, a várõtermen keresztülment és a külsõ ajtóban megállt, amíg a lovát elõvezették; majd a közönség lelkes éljenzése között lóra ült és katonai kíséretétõl követve, a felbologzózt utcákon, a két diadalkapun, a tiszai hidon által a Torontálmegye területén felállított hadtest harcvonalára elé lovagolt.

Bemutató.

Zenta szept. 21. (a „Zombor és Vidéke”, er. táv. tudósítása.)

Dr. Vojnits Istvánnal a király igen szívesen beszélgetett. A többi közt így szólt:

— Ugy-e bár õn nem rég foglalta el fõispáni székét?

— Még csak néhány hét elõtt, felséges uram!

— S mint hallom alispánjuk beteg.

— Nem, felség, hanem szabadkai fõispán névezte ki felséged s így az állás üresedésben van.

Ekkor a király Boromiszához fordult:

— Önök szépen kitettek magukat.

— Igyekszünk felség hódulatunkat híven juttatni kifejezésre.

Sándor Bélát is megszõlõltotta a király:

— Ön ugy-e bár Zentán lakik?

— Nem, felség, én zombori lakos vagyok.

— Nos, és hogy ütött ki a kukoricza-termés?

H I R E K.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Komáromy Gyula pénzügyi fogalmazót a zombori m. kir. pénzügyigazgató-sághoz, és Garaczi Sándor pénzügyi fogalmazót a zilahi m. kir. pénzügyigazgató-sághoz pénzügyi segédtitkárokká és dr. Sajos Samu mármaroszigeti pénzügyi fogalmazó-

hajába belekapott a szél és szinte lekapta a fejérõl a kalapját; ijedten nyult utána, hogy megigazítsa. Ezalatt hátra tekintett. Két fekete szem perzselt keresztül rajtam, — ez az enyem! Olyan bizonyosan hitem a boldogságban, mintha csakugyan most néztünk volna szembe egymással. És nekem csak mennem kellene utána, csak mennem, míg kinyújtja kezét felem és én azt megfogom, a szívemhez szorítom és fogom erõsen, aztán viszem magammal, elbujunk az én csõndes, eldugott kis szobámba, mindig friss virág lesz, az ablakpárkányon a vizes pohárban, csak egy poharunk lesz, de abban is virág lesz és soha, de soha el nem bocsátom õt többé . . .

Bár csak egyedül volna! azonnal odamennék és megszõlõltánám, megmondánám neki, hogy én is egyedül vagyok. Hogyan mondanám neki? Mit felelné? . . . Mintha hátratekintett volna. De csak egy kevese; úgy éreztem, hogy nem is esett volna jól, ha egész hátranéz. A Pont Royal elõtt három letért a Szajna mentén. A mint megálltak, e közül a három közül is erõsen megnezett egyik. Szõke volt és magasabb. Vajjon nem csalódtam az imént, hogy melyik az enyém? Néhány pillanatig haboztam s talán letértem volna a Szajna mentén, ha ez a szõke határozottan meg nem áll s még egyszer vissza nem néz rám. A hidra mentem. Azok között kell lennie, a kik a hidon mentek át s a kiket szinte elvesztettem a hidon tolongó sokaságban.

A mint a közelébe értem, éreztem, hogy nincs bennem egy szemernyi se a párisi rouék vakmerõségébõl, éreztem, hogy nem tudnám megszõlõltani akkor se, ha egyedül volna, ha egészen egyedül volna. Mialatt azon töprengtem, hogy mit kellene mondanom, két társa többször egymásután hátratekintett és nekem jól esett, hogy õ egy kicsit, de egy kicsit se fordult vissza. S mind a hárman együtt maradtak, miközben áthaladtunk a Rue du Bacon, el a Bon Marché elõtt s õ betért a Rue Madame egy õt emeletes házának kapuja alá. Tehát itt lakik.

Dehogy mentem feléje is a d' Harcourt sarok asztalának. Még szebbnek láttam ezt a várost s jól esett kóborolni vissza ugyanazon az uton keresztül, melyen õt követtem az imént. Mégis jó hozzám a sorsom, hogy az elsõ ösztõnömre hallgattam s nem tértem le a Szajna parton az után a nagy szõke után.

Négy este kísértem õt a Jeanne d' Arc szobrától a Rue Madame-ig, mind a hatan ismertek már, sõt úgy vettem észre, hogy beszéltek is rólam neki, mialatt tisztességes távolban követtem õket. Már reggel, mint valami találatát, úgy vártam ezt az esti sétát és szinte számítottam az órákat, siettetni akarva az esti hét óráit, amikor csuknak az atelierben s villáman repülnek haza ezek a kedves, munkás, mulatságra éhes párisi leányok. Azt vártam, hogy valami szerencsés, csodaszertõ véletlen fog ve-

le megismertetni, romantikus lovagmésés rajzoltak képzeletben, bárcsak valami nagy veszedelem fenyegetné õt, hogy én megmenethetném. Tegnapi este csak két társa kísért s midõn elváltak tõle a hídfõnél, úgy mondták neki, hogy én is meghaljam:

— Prens garde á ton chevalier Suzanne.

Alighogy felért a keskeny homályos, meglehetősen néptelen Rue du Bac sarkára hirtelen megállt, olyan váratlanul, hogy csaknem elhaladtam mellette, s egyszerűen így szólt hozzám:

— Vous m'ennuyez, Monsieur.

Valami bocsanatkérés felét dagogtam, a vér az arcomba todlut. Valószínűleg meg sajnált, talán azt hitte és jól hitte, hogy megszõlõltatva fogom ott hagyni. Komolyan, de szelidebben kérdezte:

— Mondja, mit akar. De mondja hát!

— Nagyon szerettem volna õt megismerni. De kérem ne vegye rossz néven. Én nem akartam õnt megsérteni. En . . . Bocsanatot kérek . . . Ugy-e, kérem, bocsanatot kérek . . .

Õtt állottam elõtte, õ mind szelidebben nézett rám, mialatt én izgatottságtól rezgõ hangon dagogtam neki, kapkodva a szavak után, szánalmas alak lehettem s õ lassanként mosolyba olvadó arcczal mulatott a zavaromon. Igazán olyan lehettem, mint egy kis diák, akit szivarozáson kaptak és szeretné eldugni, szeretne megszabadulni a bûnös szerszámtól. Úgy emlékszem, hogy volt va-

gyakornokot a zombori m. kir. pénzügyigazgatósághoz pénzügyi fogalmazóvá nevezte ki.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Apró Márk zombori kir. jbirósági díjnokot ugyanoda inokká nevezte ki.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Dunkó Samu újvidéki kir. törvényszéki díjnokot a titeli kir. járásbiróságához inokká nevezte ki.

— **József főherceg köszönete.** Mint tudva van Bács Bodrogh vármegye közönsége részvétét fejezte ki József főhercegnek László főherceg elhalálása alkalmából. József főherceg a következő táviratban köszöntö meg a vármegyének a részvétirátát: „Karácson Gyula urnak, bácsmegeyi főjegyző. — Fogadjá a vármegye közönsége legbensőbb halamat atyai szívméhek jöltevő részvétéért. — József főherceg.”

— **Véglegesítés.** Az igazságügyminiszter Szabó Imre zombori kir. törvényszéki albirót a zombori járásbiróságához, mint végleges székhelyére kirendelte.

— **Az állami anyakönyvvezetők beoktatása.** A m. kir. belügyminiszter rendelete folytán a Bácsvármegye területén levő anyakönyvi kerületekbe kinevezett összes anyakönyvvezetők és helyettesek 1895. év szeptember 26-án, Szabadkán gyűlnek össze s ott d. e. 9 órakor a „Pest-város”-hoz címzett szálloda nagyertermében — Kostyal Ferenc anyakönyvi felügyelő által — az anyakönyvvezetés körüli teendőkhöz lesznek beoktatva.

— **Anyakönyvvezetők tisztelődíja.** A belügyminiszter leiratban értesítette Bács-Bodrogh vármegye közönségét, hogy az anyakönyvvezetők tisztelődíjának október elsejétől járó évnegyedes részlete gyanánt 9400 forint utalványozott ki a zombori kir. adóhivatalnál a vármegyei házi pénztár javára.

— **Számonkérőszék.** Dr. Vojnits István főispán a jövő hét folyamán számonkérőszéket fog tartani a város összes közigazgatási működésére vonatkozólag.

— **Az anyakönyvvezetői hivatal hivatalos órái.** Zombor anyakönyvvezetői hivatalában a hivatalos órákat a közigazgatási bizottság naponta délelőtti 9 óratól 11-ig és délutáni 3 óratól 4-ig terjedő időben állapította meg. Vasárnap délután hivatalos órák nem lesznek.

— **Fényes esküvő.** Holnap, f. hó 22-én délelőtt 1/2 órakor vezeti oltárhoz dr. Kosztits Lázár a legnagyobb szerb költő Palanacszy Julia kisasszonyt özv. Palanacszy szül. Popits Mária tekintélyes és vagyonos úrnő leányát. Násznapok lesznek a véglegény részéről: Dungsverszky Lázár szerb nábob, a menyasszony részéről Lallosevits Jásó zombori földbirtokos és a nemzeti párt alelnöke, főöngy pedig Csordár György zombori ügyvéd. Esküvő után díszes lakoma következik az Elefant szállodában s azután nászutra indul a fiatal házaspár. Mint halljuk a híres költő Zomborban fog letelepedni.

— **Jóváhagyás.** A belügyminiszter jóváhagyta néhai gróf Karácsonyi Guidó által Rudolf trónörökös születése emlékére létesített 100,000 frtos tőke alapítványból a hód-sághi kisdudóvoda részére tett 850 frtos alapítvány alapító levelét.

— **Esküvő.** Karl Aranka kisasszonynak, özv. Karl Bálintné leányának folyó hó 18-án, szerdán d. e. 10 órakor esküdtött örök hűséget a helybeli róm. kath. templomban Hofbauer Andor, kis-zombori gyógyszerész. Násznapok voltak: a menyasszony részéről Diener János zombori ügyvéd, a véglegény részéről pedig dr. Hofbauer Miklós, hód-sághi járásorvos.

— **Előmunkálati engedély.** A kereskedelemügyi miniszter Ledniczky Márton budapesti és Polgár József bács-almási ügyvédeknek Kis Szállástól Jankovics és Mélykut irányában Bács-Almásig, innen Madaras és Katymár érintésével a baja-zombor-újvidéki vasútvonal Sztanisits állomásig létesítendő vasútvonal kiépítésére az előmunkálati engedélyt egy evre megadta.

— **Kifizetett igazgató.** Ó-becsei levezetők írja: Az ó-becsei polgári iskola iskolaszéke legutóbbi ülésén furcsán méltányolta az iskola volt igazgatójának érdemeit. Finta Ignác igazgató hihetetlen gyorsasággal győzte le azt a sok nehézséget, a melyt az első évben tavaly az iskola elé gördítve talált. Az iskola megnyitásakor se terem, se iroda, se felszerelés nem volt és azt alig pár hét alatt megteremtette. Dacára az osztály tömörségének (65 tanuló) kellő szigorával és az óraok ügyes megválasztásával oly szép eredményt ért el, hogy az iskolaszék elnöke ezért méltán dícsérte meg a vizsgák után. Ugyanazon évben még na-

gyobb felkierővel megteremtette semmiből, kizárólag társulati után a polgári leányiskolát, rábirta tanító kollegiát, hogy egész éven át díjtalanul tanítsanak, ő maga járulván elő jó példával. Most legutóbb pedig az alsó fokú kereskedelmi iskola felállításán fáradt, mikor mindezt úgy jutalmazta az iskolaszék, hogy a mult évben birt igazgatói állást tőle elvéve Pisztor Józsefnek engedte át ez évre ideiglenesen. Az iskolaszék e határozata városzerte megütöközést keltett, mert benne az érdem jutalmazása helyett a hízlegés győzelmét látja. Hát bizony így nem öntenek munkakedvet a tanerőkre, a mit csak az iskola fog megsínyleni.

— **Gyászhir.** Dr. Váli Géza szabadkai ügyvédnek 10 éves fia f. hó 15-én két napi szenvedés után meghalt.

— **Hány anyakönyvvezető van az országban?** Be vannak már osztva a vármegyei és városi törvényhatóságok anyakönyvi kerületekre, melyek közül 4911 vármegyei, 36 pedig városi törv. hat. kerület vagis összesen 4947 anyakönyvi kerület van az országban, tehát ugyan ennyi anyakönyvvezető.

— **Tűzoltó tanfolyam.** A bácsmegeyi tűzoltó testületék szövetsége által Szabadkán f. hó 17-től bezarolag 30 ig tűzoltó szaktanfolyam rendezetik. A tanfolyamra a vármegyéből 53 hallgató jelent meg, s az ünnepélyes megnyitás f. hó 17-én, szerdán d. e. 9 órakor a városbaza tanteremben ment végbe, meg pedig Schmausz Endre főispán, Mamuzsich Lázár polgármester, Vojnich Félix főjegyző, Szalay Mátás főkapitány, bajsai ifj. Vojnich Sándor önk. tűzoltó egyesületi elnök jelenlétében. — Schmausz Endre főispán egy emelkedett hangú beszédben üdvözölte úgy a tanári kart, mint a hallgatókat, lelkükre kötvén azt, hogy e rövid idő alatt teljes buzgalommal szenteljék magukat a tűzoltás szent ügyének. Ezután Vojnich Félix főjegyző a város közönsége nevében üdvözölte a tűzoltókat kijelentvén, hogy Szabadka sz. kir. városa úgy velők, mint a tűzoltó ügy minden harcásával szemben mindig kész bármilyen áldozatot hozni. — A tanfolyam elméleti tárgyai: szervezés, tűzjelzés, vízszerezés, felszerelés, tűzrendészet, mentőügy, vízmentés, fertőtlenítés, szerek ismertetése és taktika, — gyakorlatilag a hallgatók a létrák s fecsenők szerelésében és támadá-

lami pártfogó jóindulat is a hangjában, mikor aztán azt kérdezte:

— Ön idegen, nemde?

És megindult, a lehető legtermészetesebbnek talalva, hogy én az oldala mellett maradjak, kísérjem, beszéljek neki és feljeljek arra, a mit kérdez, mintha már régén ismernök egymást. Igazán nem emlékszem az első mondataira, nem tudom, miért maradtam az oldala mellett, mert úgy éreztem, hogy ez nem az a leány, a kit én négy nap óta követek, a kivel négy nap óta mindig együtt vagyok, ez más valaki, ez csak egy leány és az enyém eltűnt előlem, hol van?

Beszélt valamit, hogy ismert már idegeneket, azok kedvesek voltak, szerették a zenét, hogy ő is szereti a zenét és a Grand Caféban mindig vannak a czigányok, akik igen szépen muzsikálnak, feketék és piros ruhában vannak. Egy-egy kirakat előtt megállott, azokról a holmikról is beszélt, amik ott voltak a Bon Merché egyik üveglablak előtt tartózkodás nélkül, bizalmasan megfogta a karomat:

— Nézze, milyen kedves. Az a kis tükör azon a festőállványon! Ezek nem Oh de szép is drágák.

A következő kirakatba csipkék voltak. Nem szerette a poétikus velencei csipkét, hanem azokat a nagyszemű, nehéz flamand horgolásokat, melyek alá aranyozott betétek voltak tolvaj. Szerette a kalapokat és talál-gatta az árakat, mialatt elbeszélte, hogy Adélnak hatvan frankos kalapja van, azt mond-

ja ugyan, hogy ő csinálta, de nem igaz, mert a Rue Richelieuban többen látták az ateli-berli leányok közül.

— Tudja, az a nagy szőke, aki mindig a hídnál vált el tőlünk. Maga is vehet neki, ha akar, egy kalapot! Ej! ha tudná, hogy én hamarabb megismerkedtem Önnel. Azt hitte, hogy ő utána jön. Nem szép ám, majd akkora, mint egy dragonyos, úgy beszél velünk, mintha mind a cselédjei volnánk, azt meg kell adni, hogy szép termete van, s az ateli-berben is folyton fűzőben dolgozik. Mindenhová ő akar menni. Ha tudna, milyen lapos a melle. Régén van Párisban?

— Igen.

— Itt maradok a nyáron is?

— Igen.

— De jó lesz! Én ugyan csak vasárnap érek rá s most vasárnap nem is melhennék sehova. Papa kivész bennünket tante Charlottehoz az Avenue Daumesnilre, de a testvérem is velem lesz, hanem azért leme-gyünk a vincennesi erdőbe, az onnan csak egy pár lépés. Ugy-e tudja, hol van a nagy tó? Mi majd ott leszünk. A testvéremtől ne féljen. Még kis leány. Ezt különben még megbeszélhetjük holnap este is. Jöjjön értem Mme Gérardhoz, a kapuban megvárhat, csak egyenesen jöjjön oda. Majd akkor ketten jövünk. Majd eszi a méreg Adélt. Már azt hitte, hogy ön is biztos neki.

Ekkor értünk a Rue Madame sarkára.

— Tudja, itt ne kísérjen egészen a ka-

puig. Levelét se írjon sohase, vagy ha írni akar valamit, küldje az ateli-berbe.

Azt se tudtam, hogy hívják, annyit hallottam, hogy a többiek Suzannének szólították.

Erősen megszorította a kezemet s aztán néztem egy darabig utána, kétszer visszanezéltem, a kapuból intett és én csak álltam ott és kerestem, hogy hova tűnhetett ezalatt az én leányom, az aki után négy napja járok s ma, mint a kód, úgy elfoszlott előlem a Rue du Bac sarkán, ahol ez megszólított.

Lassan mentem vissza ugyanazon az uton, melyen idáig jöttünk. A hídnál elgondolkoztam, hogy vajjon nem kellett volna-e letérnem a Szajna parton azután a nagy szőke után? . . .

Csaknem bódultam értem vissza a Café d'Harourt kopott feher márványasztala mellé, oda a sarkokba, ahol megálmodtam magamnak a boldogságot, ment, ment előttem, nem mertem megszólítani s ő megszólított. Oh, ha nem szolt volna!

Azután néztem a leányokat, itt a diákok ölében, rizsposos volt az arcuk, mezeitelen a nyakuk, áradt ki belőlük a könnyelműség, de őszintén, igazán, mert élni akarnak s nem kergetik, de fogják a boldogságot. Kerestem nincse közöttük az a leány, aki az imént vált el tőlem a Rue Madame sarkán?

sokban lesznek kiképezve. — A tanári teendőket: Breuer Szilárd fővárosi hivatásos tűzoltószíj, Köhler István fővárosi önkéntes tűzoltószíj, dr. Kovács Aladár a fővárosi mentő egyesület főparancsnoka, Wenzel Lajos szabadtai önkéntes és Scozza Zoltán szabadtai hivatásos tűzoltó parancsnokok töltik be. Vizsgálati napokul f. hó 29 és 30-ika lettek kitűzve.

— **Utczai verekedés.** Tegnap este a zöldfa utca lakói érdekes verekedésnek voltak szemtanúi. Lett Mihály napszámos és egy ismeretlen üveges tót barátságosan elpálinkáztak az Ackermann-féle kocsmában, migyem vélemény különbség támadt a kettő között, melyet bottal a kezükben vélték kiegyenlíteni. Késre is került a dolog és az üveges Lett Mihálynak kezét össze-vissza vagdalta, legalább is néhány napra munkaképtelenné téve őt. Komolyabb baleset azonban egyik félén sem esett meg. Mindkét verekedő a városházán keresi az igazságát.

— **Halálos végű tréfa.** A temerini vásárról vidám kedvvel hajított hazafelé Mosorin községbe két külön kocsin Gyurgyevics Misa és Jovanovics Tódor. Az utóbbi — mint nekünk írják — elől hajított, Gyurgyevics pedig, a kinek a szerkerén egy öreg ember is ült, hátul. Gyurgyevics egy izben pusztá tréfából elébe akart hajítani a Jovanovics kocsiójának, ez azonban, ugyancsak tréfából, mindig úgy fordította a lovait, hogy a hátsó kocsi elől ne kerülhessen. Örült kocsiverseny keletkezett a két mosorini ember közt, a mely tovább tartott egy negyedóránál, nagy vidámságára a versenyzőknek. Már el is érte volt a mosorini határba, a mikor az ugynevezett „Drvariczánál” Gyurgyevics Misa kocsija a sebes hajtás következtében felborult s a kocsin levő hatvanéves Jovanovics Mihály maga alá temette. Gyurgyevics a bakról messzire gurult és jelentéktelenebb zuzodásokat szenvedett, az öreg Jovanovics azonban úgy öszolette magát, hogy a mire hazakereszték, meghalt. Az esetet vizsgálat tárgyává tették.

— **Halálozás.** Eppert József apatini lakos, az arány érdemkereszt tulajdonosa f. hó 16-án 73 éves korában elhunyt. Az érdemkeresztet az 1876-iki árviz alkalmával szerzett érdemeiért kapta. — Temetése f. hó 17-én nagy részvét mellett ment végbe.

— **Betöréses lopás.** Szabadkán a város házával szemben levő Lenárd-féle ház padlásáról f. hó 17-én, kedden reggel virradóra, ismeretlen tettes betört Schutz Jakab és özv. Müller Edéné boltjába. Schultzól 4—5 ft értékű szivarokat, özv. Müllernétől pedig — mintegy 8—10 frtnyi apró pénzt vitt el. A rendőrség megindította a nyomozást, de még csak sejtelmé sincs a vakmerő tolvaj kilitéről.

— **Hirtelen halál.** Rosenfeld Hermann szabadkai lókereskedő ifju neje f. hó 15-én, vasárnap d. u. a mint a szomszédból hazaérkezett az utca ajtajában összeesett s alig néhány perc múlva kiszünetett. Az orvos szív-ér szakadást constatál.

— **A nyugdíj élvezők figyelmébe.** Fontos rendeletet bocsájított ki a belügyminiszter a nyugdíjasok ügyében. A rendelet lényege az, hogy az állami vagy egyéb közpénztárakból állandó vagy ideiglenes ellátásban (nyugdíj, kegydíj, nevelési járulék) részesülő felek életben létének, ily ellátásban részesülő özvegyek özvegyi minőségének és árva ellátatlan állapotának az illető ellátásban részesülők nyugtatványain való igazolása 1895. október 1-től kezdve községben a közs. elöljárók (jegyző, bizó.) városokban a polgármesterek fogja kizárólag kötelességét képezni. Az igazolásért díj nem szedhető.

Párisi Divat. Innen-onnan egy éve lesz annak, hogy a Párisi Divat c. lap megindult. Egy év leforgása egészen elegendő idő egy divatlapnál arra nézve, hogy kitűnjék, vajjon megfelel-e céljának s alkalmas-e arra,

hogy a művelt hölgyközönségnek tanácsadója, vezetője legyen a divat, a háztartás és a társadalmi élet kérdéseiben. Egy év négy szaka alatt ugyanis a divat elég változatos, sokféle s egymástól teljesen eltérő dolgot teremt meg s ha egy divatlap nem egészen olyan, mint amilyennek lennie kell, ugy az igen könnyen kitérnek abból, hogy valamelyik idejű divatját nem tükrözze vissza jól, illetőleg nem kereste ki a divat újdonságai közül olvasói számára a legszebbet. De ennny idő viszont elegendő arra is, hogy tartama alatt egy lap mindenképen megfelelőnek, életrevalónak bizonyuljon. Ezt a következő ídeletet jelenti a művelt magyar hölgyközönségben azon elismerése és rokonszenve, melylyel a „Párisi Divat”-ot mindjárt a lap megindulásakor kitette s mely azóta is mind fokozottabb mérvben lett a laposztályrészvé. Ennek alkotásait a lap mind fénykép-felvételek után készült képeknek mutatja be, olyan ruhákat hozva, melyeknek készítői a következő cégek: Worth utódai, kiket Párisban a születési és pénzaristokratia tüntet ki megrendeléseivel s ki az Európa uralkodó házaizhoz tartozó hölgyeknek is udvari szállítója; — azután Fournerly és Redfern, kik a színházi első előadásokra készült ruhákat alkotják meg a Párisi színésznők számára; ezekről eddig ismeretes tény, hogy jelenleg ugyszólván az ő izlésük diktálja a divatot. A lap színes divatképei mind ily mintaruhák. Az eddig közzölt illusztrált regények szintén annyira megnyerték a közönség osztatlan tetszését, hogy azt hisszük, eleget mondunk annak kijelentésével, hogy a „Párisi Divat” ezental is ily irodalmi termékekkel látja el regénymellékletét A „Párisi Divat” előfizetési ára egy évre 8 frt, fél évre 4 frt. A „Pesti Hírlap” politikai napilappal együtt egész évre 18 frt, fél évre 9 frt, negyed évre 4 frt 50 kr. Mutatványszámokat kívánatra küld a kiadóhivatal (V. váci-körut 78.)

Foulard-selymet 60 krtól 3 ft 35 krig méterenkint — japáni, chinai, s. a. t. a legújabb mintázzattal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg selymet 35 krtól 14 ft 65 krig méterenkint** sima, csikós, kockázott, mintázzottakat damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőségben és 2000 szín és mintázzattal s. a. t. **postabér és vamentesen a házhoz szállítva és mintákat küld postafordultával: Henneberg G. (cs. k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben.** Svajczba ezimzett levelekre 10 kros. és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

SZÍNHÁZ.

A Zombor — bajai színtársulat a színi-évadot Baján f. é. október hó 10-én, nálunk pedig november hó 15-én fogja megkezdeni. A színiigazgató Füredi Károly beküldte lapunknak a színtársulat tagjainak névsorát s az előadandó darabok műsorát, mit közérdekű voltánál fogva egész terjedelmében közlünk:

Műszaki személyzet:

Füredi Károly igazgató, főrendező.
Lővegy József, titkár.
Hidvéghi Ernő, Lángh Ödön, Gyarmathy G. [rendezők.]

Sándori Kálmán ügyelő.
Szebenyi Antal, ellenőr.
Maikai Zsigmond, sugó.
Verbőczy Emilia, pénztárosnő.
Pásztor János festő és dísz mester.

Zenekar

Delin Henrik, karnagy.
Klinner Károly, zenekar igazgató I. hegedű
Krausz Vince I-ső hegedű
Vig Elemér, II. hegedű.
Brunauer Felix, gordonka.
Strohmayr Rezső contrabógó.
Pekarek József I clarinettó
Rehák János II. clarinettó.
Volenta József fuvala.
Kuncz Ernő viola.
Inrth János }
Tóh Béla } trombone.

Előadó személyzet.

Nők:

Gy. Mészáros Cornélia, operette népszínmű [primadonna.]

Pollai Vilma koloratur énekesnő.
Berczik Margit II-ó énekesnő.
S. Ronay Erna soubrette finom komika.
Latzkó Aranka hönső, tragika.
Tuboly Clementin drámai szende.
Károlyi Böske vigj. naiva.
Keresztesi Amália társalgási anya.
Erdélyi Otília, operette comica.
Makainé Vilma parasztanya.

Kar és segédszínésznők.

Barcsi Vilma,	Dobos Teréz,
Roth Róza,	F. Hevér Juliska,
Panyitezki Irma,	Klinner Károlyné,
Mészáros Lujza,	Thianyi Katica.

Férfiak:

Hidvéghi Ernő hősszerelmes,
Perényi József, operette tenorista,
Lángh Ödön, operett és népsz. bariton,
Ferenczi Frigyes, tenor buffó comicus,
Tisztai Miksa, operett buffó comicus,
Gyarmathi Gusztáv, jellem.
Lővegy József, apa,
Szebenyi Antal bonvivánt, naturbursch,
Madarasz Dezső, lírai szerelmes.
Füredi Károly, társalgási színész.

Kar és segédszínészek.

Sándori Kálmán,	Utasi Tivadar,
Miksa József,	Szilágyi Ödön,
Lángh Ödön,	Nagy Géza.
Vojnits Béla,	

Munkarend:

Operák:

1. Bűvös vadász. 2. Hunyady László.
3. Bajjadzok.

Operettek:

1. Cziperás,	7. Szép Helena,
2. Boszorkányvár,	8. Tata Toté,
3. Komédiások a tá-	9. Kis Herczeg,
4. Virágcsata, [borban,	10. Nebants virág,
5. Doctor Piccoló,	11. Don Caesar deBa-
6. Sultan,	12. Bányamester[san,

Kiállításos darabok:

1. Szép Meluzina, 2. Strogoff Mihály utazása.

Drámák és színművek.

1. Küzdelem a létért,	6. Szécsi Mária,
2. Beestelenek,	7. Bánk-Bán,
3. Takácsok,	8. Medea,
4. Charitás,	9. Severó Torelli,
5. Vasgyáros,	10. Dolovai nabolleánya.

Vígjátékok

1. Kis hőrsőg,	4. Megboldogult,
2. Mi történt az éjjel,	5. Napamama,
3. Tűzerek gyakorlaton,	6. Napamasszony.

Népszínművek

1. Napraforgó,
2. Csikós,
3. Huszárcsiny,
4. Marcsa az ezred leánya,
5. Hortobágyi virtus,
6. Téli,
7. Goldstein Számi.

Baja—zombor—ujvidéki helyi érdekű vasut.

A magyar kir. államvasutak kezelése alatt.

M E N E T R E N D.

Érvényes a baja—zombor—ujvidéki helyi érdekű vasut megnyitása napjától.

Vegyes-vonat 5112. I—III. oszt.	Vegyes-vonat 5114. I—III. oszt.	Személy-vonat 5102. I—III. oszt.	Á l l o m á s o k			Személy-vonat 5101. I—III. oszt.	Vegyes-vonat 5113. I—III. oszt.	Vegyes-vonat 5111. I—III. oszt.
.	.	855	ind.	Budapest k. p. u.	érk.	725	.	705
.	.	510	"	Szabadka	"	1250	.	1030
335	.	100	ind.	Baja	érk.	930	.	705
347	.	111	"	Baja-Szállásváros	"	921	.	625
404	.	126	"	Vaskút	"	904	.	638
436	.	151	"	Gara	"	840	.	609
456	.	208	"	Rigyicza	"	822	.	541
529	.	233	"	Sztanisits	"	803	.	517
551	.	252	"	Gákova	"	737	.	443
613	.	313	"	Nenadics	"	716	.	417
625	.	324	érk.	Zombor	ind.	705	.	405
927	.	.	érk.	Szabadka	ind.	450	.	205
1059	.	757	"	Vinkovec	"	1059	1022	710
.	.	710	ind.	Vinkovec	érk.	927	1020	.
.	.	205	"	Szabadka	"	630	718	.
.	280	351	ind.	Zombor	érk.	621	705	.
.	+288	+358	"	Zombor-Vásártér (f. m. h.)	"	+610	+658	.
.	+250	+410	"	Fernbach-Szállás (f. m. h.)	"	600	638	.
.	302	421	"	Zsarkovác	"	544	630	.
.	321	437	"	Ó-Szapár	"	527	608	.
.	348	458	"	Bresztovác	"	459	532	.
.	417	523	"	Hódság	"	438	502	.
.	455	552	"	Parabuty	"	414	429	.
.	511	607	"	Paraga	"	365	408	.
.	534	626	"	Gajdobra	"	338	346	.
.	551	642	"	Bulkesz	"	326	332	.
.	619	728	"	Petrovác-Glozsán	"	283	251	.
.	652	758	"	Futtak	"	255	215	.
.	718	783	érk.	Ujvidék	ind.	.	.	.
.	1250	.	érk.	Mitrovicza	ind.	.	891	.
.	1158	938	"	Zimony	"	.	847	.

M E G J E G Y Z É S E K.

1. Az állomások nevei mellett balról álló időadatok felülről lefelé, a jobbra állók pedig alulról felfelé olvassandók. — 2. Az indulási és érkezési idők közép-európai időre vonatkoznak. — 3. Az éjjeli idő esti 600 órától reggeli 500 perczig a perczeket jelző számjegyeknek aláhúzásával van kitüntetve.

Jelmagyarázat. a) (f. m. h.) = feltételes megállóhely. — b) + = feltételes megállás, Budapest, 1895. augusztus havában.

Az Igazgatóság.

526.
1895. sz.**H i r d e t m é n y.**

A kalocsai érsekuraldalmi jószágigazgatóság részéről közhírré tétetik, hogy az érsekség uradalmához tartozó és Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye alsó részében, a Duna mindkét oldalán fekvő dunai erdőkben 1895-ik évre üzemtervileg kijelölt vágások zárt írásbeli ajánlatok mellett vágásonkint eladatni fognak; ha az írásbeli ajánlatok a kívánt eredményt nem biztosítanak, szóbeli árverés folytatattik.

Ezen ajánlatok 10% bánatpénzzel ellátva

1895. évi október hó 21. napján délelőtt 10 óráig

az érsekségi jószágigazgatóságnál nyújthatók be, az árverés eredményének jóváhagyása Ó Exzellenzájának tartatik fenn.

Az árverési feltételek a jószágigazgatóságnál és az erdőmesteri hivatalban megtekinthetők.

Az eladandó vágások a következők:

Sorszám	Az erdő megnevezése	A vágás területe k. hold	A vágásban meghagyandó			Keményfa		Lágyfa		Becsár	
			magfa	bognár fa	ladiknak való lágyfa	hasáb	dorong	hasáb	dorong	forint	kr.
			d a r a b			ü r k ö b m é t e r					
1	Várszegi 30 éves vágás	48.09	74	—	—	3223	805	3949	984	14818	87
2	Beldoromlasi 40 éves vágás	32.18	80	—	—	544	136	5484	272	9807	—
3	Küldoromlasi 20 " "	9.87	min. 10lgya	—	—	—	—	760	286	1354	50
4	Taplói 40 " "	3.52	21	—	—	95	25	320	34	747	37
5	Taplói 20 " "	13.10	—	—	—	—	—	1638	110	2539	50
6	Karaszti 40 " "	7.32	18	—	—	8	1	724	80	1165	12
7	Gemenczi 40 " "	33.02	90	43	—	1989	230	2675	340	9001	50
8	Gemenczi 20 " "	12.18	min. 10lgya	—	—	—	—	1708	240	2742	—
9	Csávoly-Józsefházi 30 éves vágás	50.62	—	—	—	280	400	—	—	1080	—
10	Gyűrűsaljai 40 éves vágás	35.—	30	—	—	400	50	2400	300	4126	50
11	Pörböli 40 " "	32.44	30	—	—	1280	256	3072	512	8160	—
12	Panduri 40 " "	41.32	122	—	—	1652	413	4793	248	11557	12
13	Csertai 40 " "	24.37	min. 10lgya	—	6	—	—	3360	480	4701	60
14	Rezéti 40 " "	16.56	23	—	—	722	100	2168	300	4473	99
15	Rezéti 20 " "	27.—	min. 10lgya	—	—	—	—	2980	420	4166	10
	Összesen.	386.59	—	—	—	10193	2416	36031	4606	80441	17

Kalocsa, 1895. évi szeptember hó 19.

Ravizza Mór,
érs. urad. h. jószágigazgató.

8691. sz.
tkvi] 1895.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kanyó Anna és Cseri Ferencz pacséri lakosok végrehajtatónak Kanyó Verona férj. Buruzsné és társai végrehajtást szenvedők elleni 106 frt 90 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (és kir. járásbíró) területén lévő s Nemes-Militics határában fekvő a nemes-militicsi 461. szjtkvben Kanyó Verona Buruzsné, Cseri Katalin, Cseri Ferencz, Cseri Laura, Kanyó József, id. Kanyó János, Kanyó Lajos, kiskoru Kanyó Emilia és Etelka,

Radits Teréz Borbásné, Kanyó Mihály, Kanyó Borbála Szolkainé, Kanyó Anna Litvayné, kiskoru Littvay Jusztina, Kanyó Julianna, ifj. Kanyó János, Ruzsa, Mária, Ruzsa György és kiskoru Ruzsa Katalin tulajdonául bejegyzett s A 1. sorszám alatt foglalt 828. hrsz. 140 □-öles egész szántóra 24 frtban és 2. sorszám alatt foglalt 2029. hr. számú 2 hold 1337 □-öles egész szántóra 508 frtban az árverést ezennel megállapított kikültási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok **az 1895. évi október hó 26-ik napján délután 3 órakor Nemes-Militics községánál** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikültási áron alol is eladtni fog.
Árverezni szándékozók tartoznak az

ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1895. évi augusztus hó 7. napján.

A zombori kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság.

Radány.

kir. törvényszéki bíró

Tőzsdei megbízásokat
szüntőnyosan és lelkiismeretesen eszközöl

Lustig Miksa
bank- és váltóháza Budapestben,
Váci-körút 43.

Alapítva 1885.

Arad, Győr, Pozsony, Szeged, Sz.-Pohérvár, Szombathely, Szabadka, Temesvár telephon-állomásról az érdeklődők telephon után direct irodámhoz fordulhatnak, hol napenkint 10—5 óráig az árfolyamok állása iránt felvilágosítást díjtalanul nyújthatok. **Telephon-szám 1070.**

Földes Kelemen

gyógyszertára

Aradon,

Deák Ferencz-utca 11.

Margit Crème hirneves,

az elegáns hölgyek által használt arcz-creme (nem zsíros kenőcs),
jövőd idő alatt **ifjítja és**

szépíti az arczot, eltávolít az arczból mindenemű tisztálanságot.

Egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások, bőratka (mitesser) ellen, Bámulatos hatása abban rejlik, hogy a bőrre kenve ez által rögtön felvetetik és ez okozza azon esodás átalakulást, hogy szeplővel vagy májfoltokkal teljesen fedett arcz 3—4 nap alatt alabástrom fehérré lesz.

Mivel nem zsíros—nappal is alkalmazható. — a krémével bekent bőron a hölgypor remekül tapad. Ara 50. 1 ft.

Margit szappan ára 35 kr. **Margit hölgypor**, fehér, rózsás és erème színben ára 60 kr. **Margit fogpép** 60 kr.

Kaphatók:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerházában Budapestben.

Párisi

Legszebb magyar divatlap.

Divat

Gyönyörű fény-nyomatu színes képek, egyszerű öltözetek párisi ízléssel.

Legújabb kézimunkák.

Takarékosság
ízlés mellett.

Előfizetési árak:
csak „Párisi Divat”,
egy évre 8 frt,
fél évre 4 frt,
negyed évre 2 frt.

szabásrajzok, kézimunkák, illusztrált regények. Béli, menyasszonyi öltözetek párisi ízléssel.

Angol costume-ák

Kimerítő magyarizál.
Előfizetési árak:
„Párisi Divat” a „Pesti Hirlap”-pal együtt,
egy évre 18 frt,
fél évre 9 frt,
negyed évre 4.50

Mutatványszámokkal szolgál a „Pesti Hirlap” és „Párisi Divat” kiadóhivatala váci-körút 78

Mi a „MENTOR“?

A „MENTOR“ ellátási vállalat az, mely az **ezredéves orsz. kiállítási igazgatóság** pártfogása alatt a kiállítás látogatói vidékiek részére

4 vagy 7 napos szelvényeket tartalmazó „Ellátási könyvecskéket“ elárúsít, miáltal minden könyvecske tulajdonosának a kiállítás egész tartalma alatt bármikor jöjjön is — kényelmes tiszta lakás, étlapszerű ellátás (minden nagyobb vendéglőben, a kiállítás területén is), közlekedés a fővárosban, szórakoztatás és egyéb kedvezmény biztosított.

Az ellátási könyvecske ára:

4 napra 26 frt. 7 napra 42 frt
és további napi pótlégy a 6 frt 50 kr.

Beszerezhető 10 havi 2 frt 60 vagy 4 frt 20 krros részletekben **f. év október közepéig** az első részlet azonnali beküldése vagy lefizetése mellett a vállalat összes vidéki képviselőinél és a kereskedelmi és iparkamaráknál.

Bővebb felvilágosítással szolgálnak:

A „Budapest-Erzsébet városi bank“

Kerepesi-ut 22 és Dohány-utca 19. sz.

Dr. Morzsányi Károly, Ehrlich G. Gusztáv,
országgyűlési képviselő főv. biz. tag, gyáros
mint t. elnök. mint elnök.

A „MENTOR“ ellátási vállalat

Kerepesi-ut 22 és Dohány-utca 19. sz.

Rózsa Lajos,
igazgató.

Takács Zsigmond, Stadler Károly,
az „Első magy. ált. bizt. tars.“ főv. biz. tag.
központi főfelügyelője. ház- és szálloda-tulajdonos.

Tinc. nervi tonica

Dr. Lieber tanár ideg erősítő elixirje.

Valódi csak a védjeggyel: Kereszt és horgony

Készítetik orvosi és hivatalosan hitelesített előírás szerint M. Fanta gyógyszerárban, Prága. Ezen folyadék sok év óta mint idegerősítő szer el van ismerve. kiválóan hat gyengeségi állapot, félelem szivdobogás, háterincztájás, szédülés, főfájás, rosz emésztés stb. ellen. Tudósítók kívánatra ingyen és bérmentve. Egy üveg ára 1 frt, 2 frt és 3 frt 50. Gyomor-betegeknek a Szt. Jakab gyomoreszöppek mint kitünő, orvosok által ajánlott gyógyszer bebizonyultak. Egy üveg ára 60 kr és 1.20 kr. Kapható minden gyógyszerárban.

VIZKÓR

gyógyítható a
HYDROPS-ESSENCIÁVAL.

Minden stádiumban biztos, gyors gyógyítás. Eredménytelenség teljesen kizárva. Biztos hatásért kezkesedik. A t. orvos uraknak használatára sürgősen ajánlatik. Segély sőt ott, ahol már minden remény megszűnt. Teljes felépülésre elegendő 1—2 üveg ára 3 frt.

Főraktár Salvator gyógyszerár, Pozsonyban.

Továbbá kapható Zomborban minden gyógyszerárban, valamint Práger Béla gyógyszerésznél Nagy-Kanizsán, Gruber István Páncsován, Ivó Károly Szabadkán, Hoffmann Béla Ungváron, ugyszintén a birodalom legtöbb gyógytárában.

KLYTHIA A BŐR ÁPOLÁSÁRA ZSIRPUDER.

Az arcbőr szépítése és finomítása.

Legelegansabb toilette-, bál- és szalon-puder fehér, rozsa-szín vagy sarga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve.

TAUSSIG GOTTLIEB

finom toilette-szappanok gyárosa és illatszerek főraktára
Bécs I. Wollzeile 3. sz.

Kapható: a legtöbb illatszere-, drogua- és gyógyszerárakban

Van

utánzott „TOKAJI COGNAC.“ Ezek ugyan **nagyon ólesók**, de **ép oly rosszak** és így még a legkisebb összeget **sem érik meg.** — Eme **értéktelen utánzatok** könnyen felismerhetők, mert

- 1) **nem az egyedüli** és csakis **Tokajban** létező **ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL** származnak,
- 2) ezen **TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL** **nincsenek** ellátva:

BEJEGYZETT
AZ ELSŐ TOKAJI

VÉDJEGYE
COGNAC GYÁRNAK

TOKAJBAN.

Valódi csakis

TOKAJI COGNAC
TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL

az

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL, TOKAJBAN

a mely 1893/94 évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja
725.130 liter bort használt fel.

A fenti eredeti Tokaji Cognac kapható:

Heindlhofer Róbert urnál, Tóth Ernő urnál,
Weidinger A. és S. uraknál, gyógyszerárakban,
jobb kávéház és vendéglőkben.